

3 Μαρτίου, 1994

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

PREMIERE CHEMICAL CO LTD.,

Αιτητές,

v.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΛΤΔ.,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 261/93)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο — Εκτελεστές διοικητικές πράξεις προερχόμενες από οργανισμό ή Αρχή, υπό την έννοια του Άρθρου 146 — Οι συνεργατικές εταιρείες δεν υπάγονται στην έννοια αυτή σε αντίθεση με τον αντίστοιχο Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών.

5

Με την προσφυγή προσβλήθηκε η κατακύρωση προσφοράς από τους καθ' ων η αίτηση, σε τρίτους αντί των αιτητών. Κεντρικό ήταν το ζήτημα της φύσης της προσβαλλομένης πράξης.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

- 1) Ο Έφορος σε αντίθεση με τις συνεργατικές εταιρείες αποτελεί κυβερνητικό λειτουργό περιβεβλημένο με καθοριστική αρμοδιότητα για τη λήψη απόφασης σε σχέση με ορισμένες πτυχές της λειτουργίας συνεργατικών εταιρειών.

15

Η απόφαση που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής δε διακρίνεται από την απόφαση που συνιστούσε το επίδικο θέμα στην ***Petrou and Others v. The New Co-Operative Credit Society of Karpashia***. Και στις δύο περιπτώσεις η απόφαση προήλθε από συνεργατική εταιρεία εγγεγραμμένη βάσει των περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμων 1985-1987.

20

4 Α.Α.Δ. *Premiere Chem. Co Ltd v. Συν. Κεντρ. Τράπεζας Ατδ*

Ενόψει των ανωτέρω το επίδικο θέμα της προσφυγής δεν αποτελεί απόρροια άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής λειτουργίας και για το λόγο αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναθεώρησης, βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

5

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

10 *Ναυτικός Όμιλος Πάφου v. Αρχής Λιμένων Κύπρου (1992) 1 Α.Α.Δ. 882,*

Petrou a.o. v. New Co-Operative Credit Society of Karpashia 3 R.S.C.C. 58,

15

Greek Registrar of the Co-Operative Societies etc. v. Nicolaidis (1965) 3 C.L.R. 164.

Προσφυγή.

20

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία κατακυρώθηκε η προσφορά για τη προμήθεια φυτοφαρμάκων στο ενδιαφερόμενο μέρος αντί στους αιτητές.

25

Γ. Τριανταφυλλίδης, για τους Αιτητές.

Ξ. Κληρίδης, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

30

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Ατδ. συνιστά τραπεζικό οργανισμό με κύριο σκοπό την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών στο συνεργατικό κίνημα. Τους σκοπούς και τη λειτουργία της τράπεζας διέπουν "Ειδικοί Κανονισμοί" που αντιστοιχούν στο ιδρυτικό έγγραφο και καταστατικό εταιρειών περιορισμένης ευθύνης. Μέτοχοι της τράπεζας είναι, όπως έχει αναφερθεί, τα 380 (περίπου) συνεργατικά ιδρύματα τα οποία συστήθηκαν βάσει των προνοιών των *περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμων 1985-1987*. (Η νομοθεσία αυτή αντικατέστησε τον καταργηθέντα *περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμο -Κεφ. 114*).

40

Οι σκοποί της τράπεζας είναι ταυτόσημοι με την προώθηση των συμφερόντων και η λειτουργία της με την εξυπηρέτηση των τραπεζικών και εμπορικών αναγκών του συνεργατισμού, μεταξύ των

οποίων είναι η εισαγωγή και η διανομή φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων. Τα κέρδη της τράπεζας διανέμονται μεταξύ των μελών της τα οποία φέρουν ευθύνη για τις υποχρεώσεις της για ποσό ίσο με το διπλάσιο της αξίας των μετοχών που κατέχουν.

5

Το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε είναι κατά πόσο η τράπεζα συνιστά όργανο ή αρχή που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία για να αποφασίσουμε αν οι πράξεις ή αποφάσεις της υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο που προβλέπει το άρθρο 146.1 του Συντάγματος. Η συγκεκριμένη απόφαση της τράπεζας η οποία έχει προσβληθεί με την προσφυγή, αφορά το αποτέλεσμα διαγωνισμού που είχε προκηρύξει η τράπεζα για την προμήθεια φυτοφαρμάκων στον οποίο μετείχε ο αιτητής. Με την αίτησή του επιδιώκεται η αναθεώρηση προς το σκοπό ακύρωσης της απόφασης της τράπεζας με την οποία κατα.υρώθηκε η προσφορά τρίτων για την προμήθεια των αγαθών.

10

15

Η εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία στην οποία αναφέρεται το άρθρο 146 ταυτίζεται με την εκτελεστική εξουσία του κράτους. Η εκτελεστική και διοικητική λειτουργία αφορά σε πράξεις εξουσίας που εκδίδονται από πρόσωπα, όργανα ή αρχές στα οποία ανατίθεται κρατική εξουσία από το Σύνταγμα ή τους νόμους της Πολιτείας. Το πρωταρχικό γνώρισμα πράξεων εξουσίας είναι ο μονομερής (unilateral) χαρακτήρας τους και η γένεση δικαιωμάτων και η επιβολή υποχρεώσεων εξ αυτών. (Σε σχέση με πράξεις εξουσίας βλ. *Ναυτικός Όμιλος Πάφου v. Αρχής Λιμένων Κύπρου* (1992) 1 Α.Α.Δ. 882).

20

25

Στην *Elias Petrou and Others v. The New Co-Operative Credit Society of Karpashia* 3 R.S.C.C., 58 κρίθηκε ότι οι συνεργατικές εταιρείες (εγγεγραμμένες βάσει του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 114), δεν ασκούν εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία με την έννοια που ενέχουν οι αντίστοιχοι όροι στο πλαίσιο του άρθρου 146 του Συντάγματος. Το ίδιο, υπέβαλε ο κ. Κληρίδης, ισχύει και στην περίπτωση της τράπεζας που συνιστά, όπως σημειώνεται στην ένσταση, εταιρεία εγγεγραμμένη δυνάμει του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου.

30

35

Ο λόγος για τον οποίο στην *Petrou* κρίθηκε ότι οι συνεργατικές εταιρείες βρίσκονται έξω από το πεδίο και δεν υπόκεινται στη δικαιοδοσία που καθιερώνει το άρθρο 146 του Συντάγματος έγκειται στη φύση των συνεργατικών εταιρειών η σύσταση και η λειτουργία των οποίων έχει ως πρωταρχικό σκοπό την προαγωγή των οικονομικών συμφερόντων των μελών τους και όχι την προαγωγή στόχων

του δημοσίου μέσω της άσκησης κρατικής εξουσίας.

5 Ο κ. Τριανταφυλλίδης υπέβαλε ότι η *Petrou* δεν καθιερώνει απα-
ρτίκλιτο κανόνα ως προς τη φύση και χαρακτήρα των πράξεων συ-
νεργατικών εταιρειών. Επικαλέστηκε την *The Greek Registrar of*
the Co-Operative Societies etc. v. Nicos A. Nicolaidis (1965) 3
C.L.R. 164 προς υποστήριξη της θέσης του για το παραδεκτό της
αναθεώρησης, κάτω από ορισμένες συνθήκες, πράξεων ή αποφάσε-
ων αρχών ή οργάνων του συνεργατικού κινήματος. Αντίθετα ο κ.
10 Κληρίδης εισηγήθηκε ότι η πιο πάνω απόφαση διακρίνεται τόσο
από την *Petrou* όσο και την παρούσα υπόθεση. Συμφωνούμε. Ο
Έφορος σε αντίθεση με τις συνεργατικές εταιρείες αποτελεί κυβερ-
νητικό λειτουργό περιβεβλημένο με καθοριστική αρμοδιότητα για τη
λήψη απόφασης σε σχέση με ορισμένες πτυχές της λειτουργίας συ-
15 νεργατικών εταιρειών. Η απόφαση στην *The Greek Registrar of*
the Co-Operative Societies etc. v. Nicos A. Nicolaidis λήφθηκε στο
πλαίσιο άσκησης κρατικής εξουσίας η οποία είχε ανατεθεί σ' αυτόν
από το νόμο (Κ. 89 των Θεσμών που ίσχυαν τότε).

20 Η απόφαση που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής δε δια-
κρίνεται από την απόφαση που συνιστούσε το επίδικο θέμα στην
Petrou. Και στις δυο περιπτώσεις η απόφαση προήλθε από συ-
νεργατική εταιρεία εγγεγραμμένη βάσει των περί Συνεργατικών
Εταιρειών Νόμο, πρωτοβάθμιας στην *Petrou* και δευτεροβάθμιας
25 σ' αυτή την υπόθεση.

Ενόψει των ανωτέρω καταλήγω ότι το επίδικο θέμα της προ-
σφυγής δεν αποτελεί απόρροια άσκησης εκτελεστικής ή διοικητικής
λειτουργίας και για το λόγο αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει αντι-
30 κείμενο αναθεώρησης βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος.

Η προσφυγή απορρίπτεται. Οι καθ' ων η αίτηση δεν εγείρουν
αξίωση για τα έξοδα. Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς
έξοδα.*